МАЙ
28
1940 во
№ 72 (1216).
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

БУРМӦДНЫ ЛЕКЦИОННӦЙ ПРОПАГАНДАӦН ВЕСЬКӦДЛӦМ

Большевистскӧй партия история кузя, международнӧй положение, текущӧй политика, наука, литература вопросъяс кузя лекцияяс лоисны томйӧз пӧвсын идейно-политическӧй уджлӧн торйӧдны позьтӧм юкӧнӧн. Öні ставлы нин гӧгӧрвоана, мый лекцияяс—эм миян кадръяслысь теоретическӧй уровень кыпӧдан вына оружие.

Воӧн джынйӧн чӧжӧн, коді колис пропаганда йылысь ВКП(б) ЦК-лӧн историческӧй постановление петӧмсянь, комсомол комитетъяс партийнӧй организацияяс веськӧдлӧм улын чукӧртiсны лекционнӧй пропаганда кузя ыджыд опыт. Союзнӧй республикаясса ЛКСМ ЦК-яс да унджык крайкомъяс да обкомъяс бердын лӧсьӧдӧма лекторскӧй группаяс. Оз нин öткаяс, а уна дас да сё комсомольскӧй работник, том научнӧй сотрудник, преподаватель выступайтӧны öні лекцияясӧн да пропагандистскӧй статьяясӧн. Тӧдчымӧн ыдждiс лекцияяслӧн тематика, кыптiс налӧн качество.

Но оз позь тупкыны синъяс комсомолецъяс да томйӧз пӧвсын лекционнӧй пропагандаын серьёзнӧй тырмытӧмторъяс вылӧ. Тайӧ тырмытӧмторъяссӧ став вынӧн тӧдчӧдӧма „Комсомолын пропагандалӧн лекционнӧй система йылысь“ ВЛКСМ ЦК постановлениеын. Тӧдса, мый лекцияяс—пропагандалӧн абу основнӧй форма, а сӧмын марксизм-ленинизм самостоятельнӧя велӧдысьяслы отсӧг сетан мераясысь öти. Но ВЛКСМ уна комитетъяс зiльӧны пӧртны найӧс пропагандалӧн самодовлеющӧй формаӧ, вӧтлысьӧны лекцияяс лыд бӧрся. Унаысь оз овлы актив велӧдчӧм бӧрся контроль, игнорируйтсьӧ „Краткӧй курс“ самостоятельнӧя велӧдысьяслы отсӧг сетан сэтшӧм видъяс, кыдзи индивидуальнӧй да групповӧй консультацияяс, товарищескӧй собеседованиеяс, актуальнӧй вопросъяс вылӧ печать пыр öтвет сетӧм. Шымыртан лыд бӧрся вӧтчӧмӧн не этшаысь вуӧдлӧны главнӧй йывсыс—лекцияяслӧн идейнӧй содержание йылысь.

Лоны лекторӧн—почетнӧй да ответственнӧй делӧ! И тайӧ делӧ вермас лоны поручитӧма сӧмын теоретически подготовленнӧй, проверенной йӧзлы. Но практика петкӧдлӧ, мый öткымын комсомольскӧй веськӧдлысьяс кывкуттӧма относитчӧны лекторъясӧс бӧрйӧм дорӧ да оз реагируйтны марксизм-ленинизм грубӧя извращайтӧм да вульгаризируйтӧм вылӧ.

Уна нӧшта неорганизованностьыс да кустарщинаыс лекционнӧй пропагандаын. Сы пыдди, медым кыскыны активӧс высококвалифицированнӧй лекцияяс вылӧ, кодъяс нуӧдсьӧны партийнӧй организацияясӧн, комсомол комитетъяс старайтчӧны кыдз позьӧ унджык самостоятельнӧ нуӧдны лекцияяс, практическӧй коланлунӧн, ни реальнӧй позянлунъясӧн артасьтӧг.

Овлӧ сiдз: ёртъяс велӧдӧны нин ВКП(б) историяысь октябрьбӧрса кадколаст, а активлӧн тӧдчана юкӧн уджалӧ нӧшта „Краткӧй курслӧн“ первой главаяс вылын. Гӧгӧрвоана, мый лекцияяс нуӧдӧм котыртiгӧн оз позь не лыддьысьны такӧд. Водзынмуныс активистъяс вылӧ равняйтчӧмӧн, пропаганда да агитация отделъяс не долженӧсь вунӧдны ВКП(б) история велӧдысьяслӧн став масса йылысь. Но, тайӧ правилӧ мукӧддырйиыс нарушайтсьылӧ.

Нӧшта не став комсомольскӧй комитетъяс вӧчисны практическӧй выводъяс партиялӧн текущӧй политика кузя лекцияяслысь да популярнӧй докладъяслысь тематика паськӧдӧм йылысь ВКП(б) ЦК-лӧн тӧдса индӧдъясысь. Комсомолецъяслӧн основнӧй массаыс абу на нӧшта подготовлен изучайтны самостоятельнӧя „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“, сiйӧ нуждайтчӧ политграмоталысь основнӧй вопросъяс разъяснитӧмын. И комсомольскӧй работникъяслӧн мог лоӧ сыын, медым удовлетворитны тайӧ законнӧй требованиеяссӧ.

Миян томйӧзлӧн ыджыд интересыс военно-обороннӧй темаяс вылӧ лекцияяс да докладъяс дiнӧ. Сiйӧ кӧсйӧ тӧдны великӧй роч полководецъяс йылысь, СССР-ын гражданскӧй война историяысь боевӧй эпизодъяс йылысь, Краснӧй Армиялӧн да Военно-Морскӧй Флотлӧн славнӧй подвигъяс йылысь, социализм страналысь оборона ёнмӧдӧм да тайӧ благороднӧй делӧын томйӧзлӧн роль йылысь. Активистлӧн прямӧй долг—мунны томйӧзлы воча, отсавны сылы политическӧй просвещениеын.

Быд активистлӧн первейшӧй обязанность—лоны пропагандистӧн.

Но кӧть и жаль, уна активистъяс öніӧдз на оз нуӧдны пропагандистскӧй удж. И, мый дзик лэдзны позьтӧм, мый вужсяныс противоречитӧ большевизмлӧн традицияяслы да мешайтӧ выль пропагандистскӧй кадръяслӧн быдмӧмлы,—уна организацияын практикуйтсьӧ комсомольскӧй поручениеясысь дон мынтӧм. Öткымын активистъяс лекцияяс да докладъяс лыддьӧм вылӧ, томйӧзлы беседаяс да консультацияяс нуӧдӧм вылӧ видзӧдӧны не кыдз почетнӧй партийнӧй долг вылӧ, а кыдзи содтӧд заработок получитан источник вылӧ. А комсомол комитетъяс сы местаӧ, медым осудитны татшӧм практикасӧ, мукӧддырйиыс весиг потворствуйтӧны сылы.

ВЛКСМ Центральнӧй Комитетӧн нуӧдӧм пӧверка да комсомолын лекционнӧй пропаганда йылысь ВЛКСМ ЦК бердын неважӧн муныӧм совещание петкӧдлӧны, мый лекционнӧй уджын гырысь тырмытӧмторъясысь мыжлӧн ыджыд юкӧн куйлӧ комсомол обкомъясса да горкомъясса руководящӧй работникъяс вылын, кодъяс вешйисны тайӧ делӧӧн веськӧдлӧмысь. Мукӧддырйи лекторъясӧс бӧрйӧм да лекцияяслӧн качество да метод бӧрся контроль лэдзӧма дзик пропаганда кузя инструкторъяс вылӧ. Лекторскӧй кадръяслысь квалификация кыпӧдӧмӧн, лекцияяслысь тематика, налысь идейнӧй содержание обсудитӧмӧн, аудитория составӧн комсомол комитетъяс занимайтчӧны случайысь случайӧ.

Не этша ковмас вӧчны комсомольскӧй газетъяслы да журналъяслы. Найӧ обязанӧсь ёна паськыдджыка да пыдiаджык освещайтны лекторъяс уджлысь опыт, ас кадӧ эрдӧдны ӧшибкаяс да тырмытӧмторъяс лекцияяс идейнӧй содержаниеысь и союзнӧй уджлӧн тайӧ участокӧн ВЛКСМ комитетъясӧн веськӧдлӧмысь. Колӧ смелджыка привлекайтны медся подготовленнӧй лекторскӧй кадръяс пропагандистскӧй статьяяс да консультацияяс, лыддьысьяслӧн вопросъяс вылӧ öтветъяс гижӧмӧ. Колӧ йӧзӧдавны Ленин—Сталин партия история да теориялӧн актуальнӧй вопросъяс кузя медбур лекцияяс.

ВЛКСМ Центральнӧй Комитетлӧн постановление обязывайтӧ вужсяныс бурмӧдны комсомолецъяс да томйӧз пӧвсын лекционнӧй пропагандаӧн веськӧдлӧм. Кыпӧдны нӧшта вылӧ комсомолын став пропагандистскӧй уджлысь уровень, быдлун веськӧдлыны томйӧзӧс марксистско-ленинскӧя воспитайтӧмӧн—таын могыс быд комсомольскӧй комитетлӧн, быд комсомольскӧй активистлӧн.

(„Комсомольская правда“ газет передовӧйысь).

Коми областнӧй да Сыктывкарса комсомольскӧй актив—Сталин ёртлы

Москва, Кремль— СТАЛИН ёртлы

Дона Иосиф Виссарионович!

Областнӧй да Сыктывкарса комсомольскӧй активлӧн Коми комсомольскӧй организациялы кызь во тырӧмлы сиӧм собрание Коми АССР-са став томйӧз нимсянь ыстӧ Тiянлы, томйӧзлӧн медбур друглы, великӧй вождьлы, социалистическӧй революциялӧн гениальнӧй стратеглы ассыс пламеннӧй комсомольскӧй чолӧм.

Коми комсомольскӧй организация чужис гражданскӧй война кадся суровӧй воясӧ, кор коми народлӧн медбур том пиян став уджалысь йӧзкӧд öти радын тышкасисны пролетарскӧй государстволӧн лыдтӧмщöттӧм врагъяслы паныд.

Кызьвося туй—тайӧ большевикъяслӧн великӧй партия делӧ вӧсна комсомол тышлӧн да победаяслӧн славнӧй туй.

Сӧветскӧй социалистическӧй строй укрепитӧм вӧсна, социализмлӧн всемирно-историческӧй победаяс вӧсна бойясын, Тiян, Сталин ёрт, мудрӧй веськӧдлӧм улын, Ленинско-Сталинскӧй комсомол пыр вӧлi, эм и водзӧ лоӧ коммунистическӧй общество строitысь великӧй армиялӧн медводдза радъясын.

Сӧветскӧй му вылын народнӧй овмӧслӧн, культуралӧн, наукалӧн, искусстволӧн абу сэтшӧм отрасль, кӧні эськӧ комсомолецъяс да сӧветскӧй томйӧз эз петкӧдлыны трудовӧй героизмлысь, выучкалысь да отвагалысь высокӧй образецъяс.

Миян странаын социализмлӧн великӧй победаяс обеспечитiсны миянлы замечательнӧй правояс зажиточнӧй да культурнӧй олӧм вылӧ. Сталинскӧй национальнӧй политика подув вылын миян Коми республика лоис озыр да культурнӧй республикаӧн. Быдмисны угольнӧй да нефтянӧй промышленностьлӧн гырысь центръяс. Сэні, кытчӧ войдӧр эз тувтчыв мортлӧн кок, строitсьӧ Ухтопечорскӧй кӧрттуй магистраль.

Лӧсьӧдӧма вӧр промышленностьын механизированнӧй предприятиеяс. Строitӧма уна дас прекраснӧй зданиеяс, школаяс, больничаяс, детскӧй яслияс, клубъяс да с. в. Сэні, кӧні войдӧр вӧлiны сӧмын пу гӧръяс, косуляяс, öні лоины тракторъяс, комбайнъяс да мукӧд сложнӧй сельскохозяйственнӧй машинаяс, кодъяс обеспечивайтӧны колхозникъяслы вылын урожайяс.

Выль олӧм строitӧмын став тайӧ участокъяс вылас комсомолецъяс и томйӧз принимайтлiсны и принимайтӧны öні медся активнӧй участие, являйтчӧны социалистическӧй соревнование да стахановскӧй движение котыртысьясӧн.

Ассыс кызь во тыран лунсӧ пасйӧмӧн, коми томйӧз некор оз вунӧд, мый аслас шуда, радостнӧй олӧмысь сiйӧ дзоньнас обязан Ленин—Сталин партиялы, Сталинскӧй Центральнӧй Комитетлы да Тiянлы, дона Сталин ёрт.

Талун, кызь во чӧжӧн муныӧм славнӧй победнӧй туй казытылӧмӧн, радейтӧмлысь да благодарностьлысь медводдза кывъяс ми ыстам Тiянлы, дона Иосиф Виссарионович, да кӧсйысям, мый и водзӧ став большевистскӧй страстьӧн кутам тышкасьны социалистическӧй строительстволӧн быд областьын выль успехъяс вӧсна, миян промышленностьлӧн, сиктса овмӧслӧн, культуралӧн водзӧ кыптӧм вӧсна, миян радейтана рӧдиналысь обороноспособность ёнмӧдӧм вӧсна.

Ми эскӧдам Тiянӧс, Сталин ёрт, мый и водзӧ кутам видзны тайӧ высокӧй довериесӧ, ог жалитӧй ассьыным вынъяс XVIII-ӧд съездлысь, ВЛКСМ ЦК X пленумлысь исторической решениеяс да комсомоллысь школаын удж бурмӧдӧм кузя Тiянлысь индӧдъяс олӧмӧ пӧртӧм могысь.

Миян славнӧй коммунистическӧй партиялысь история „ВКП(б) история краткӧй курс“ кузя велӧдiгӧн, кодӧс лӧсьӧдӧмын Тi, Сталин ёрт, принимайтiнныд медся матыса участие, ми кӧсйысям и водзӧ мудзлытӧг озырмӧдны ассьыным тӧдӧмлунъяснымӧс, кыпӧдны революционнӧй бдительность, лоны неммиритчытӧмӧн народлӧн врагъяс дiнӧ.

Аттьӧ Тiянлы, дона Сталин ёрт, шуда томлунысь!

Мед олас Ленинско-Сталинскӧй комсомол—большевистскӧй партиялӧн вернӧй помощник!

Мед олас мудрӧй ленинско-сталинскӧй национальнӧй политика!

Мед олас Ленинлӧн—Сталинлӧн великӧй непобедимӧй партия да сылӧн Центральнӧй Комитет!

Мед олас миян рӧднӧй да радейтана вождь да учитель великӧй Сталин!

„ИМПЕРИАЛИЗМ, КЫДЗИ КАПИТАЛИЗМЛӦН ВЫСШӦЙ СТАДИЯ“ ЛЕНИНЛӦН КНИГА ЙЫЛЫСЬ

(ПОМ. ЗАВОДИТЧӦМСӦ ВИДЗӦД КОЛЯН НОМЕРЫСЬ)

Банковскӧй капиталлӧн промышленнӧйкӧд сливайтчӧм (ӧтувтчӧм) да сійӧ база вылын финансовӧй капиталлӧн создайтчӧм—эм, Ленин серти, империализмлӧн мӧд признак.

Империализм эпохаын капиталистическӧй странаяс пӧвсын выделитчис, кыдзи петкӧдліс Ленин, некымын гырысь страна, кодъяс, финансовӧй капиталлӧн медся ыджыд массаӧн обладайтӧмӧн, выступайтӧны мировӧй банкиръяс рольын, пуктӧны ассяньныс зависимостьӧ мукӧд странаясӧс. Ӧні гырысь международнӧй банкиръяс рольын выступайтӧны США, Англия, Франция.

IV.

Ленин петкӧдліс, мый домонополистическӧй капитализмлы кӧ характернӧйӧн вӧлі тӧвар петкӧдӧм, то ӧні решающӧй роль ворсӧ гырысь империалистическӧй странаясысь мукӧд, медсясӧ бӧрӧкольӧмджык странаясӧ **капитал петкӧдӧм.** Капитал петкӧдӧм вӧчьӧ банковскӧй ссудаяс, государственнӧй заёмъяс, мукӧд странаясын акцияяс ньӧбан формаын. Сійӧ выражайтсьӧ, водзӧ, промышленнӧй, транспортнӧй, коммунальнӧй да мукӧд предприятиеясӧ капитал пуктӧмӧн.

Мукӧд странаясӧ капитал экспортируйтӧмӧн, гырысь монополистическӧй союзъяс эксплоатируйтӧны сійӧ странаясса рабочӧйясӧс да крестьянаӧс да босьтӧны сыысь зэв ыджыд доход. 1930 воын Англия имеитіс капиталлысь вложение светса став частьясын 76 млрд доллар, США сійӧ жӧ воын имеитіс Европаын, Америкаын, Азияын, Африкаын, Австралияын вложитӧм капитал 66 млрд доллар. 1929 воын Англия получитіс колонияясын да зависимӧй странаясын вложитӧм капиталысь доход 1 млрд 219 млн золотӧй доллар, США—876 млн доллар, Франция—179, Япония—45 млн доллар.

Капитал петкӧдӧмӧн, гырысь империалистическӧй странаяс мир юкӧны ас костаныс влияние сфераяс вылӧ. Быд ыджыд империалистическӧй страна имеитӧ преобладайтана влияние странаяслӧн определеннӧй группаын. Монополистическӧй организацияяс костын да капиталистическӧй государствояс костын, кодъяс петкӧдӧны капитал, мунӧ чорыд тыш сійӧ либӧ мӧд странаса, кытчӧ нуӧма капитал, промышленностьын ыджыджык влияние вӧсна. Котыртчӧны капиталистъяслӧн международнӧй монополистическӧй союзъяс, кодъяс юкӧны экономическӧя ас костаныс став мир. Сідз, например, капиталистическӧй мирса главнӧй нефтянӧй источникъяс юкӧма кык гырысь нефтянӧй трест костын—английскӧй (Роял-дет Шелл) да американскӧй (Стандарт Ойл) костын.

Капитал петкӧдӧм, тӧвар петкӧдӧмысь торъялӧмӧн, да капиталистъяслӧн международнӧй монополистическӧй союзъяс, кодъяс юкӧны экономическӧя мир, котыртсьӧм—татшӧм империализмлӧн коймӧд да нельӧд признакъяс.

V.

Монополияяс костын мир экономическӧя юкӧм содтысьӧ **мир территориальнӧя юкӧмӧн.**

Гырысь капиталистическӧй державаяс костын му территориальнӧя юклӧм помалӧма—татшӧм ленинскӧй формулировка империализм витӧд признаклӧн.

Мир территориальнӧя юклӧм вӧлі помалӧма XX нэм заводитчиг кежлӧ. Сійӧ жӧ кадӧ заводитчис ожесточеннӧй тыш сійӧс вылысь юклӧм вӧсна. Тайӧ тыш подулын куйлӧ империализм дырйи капитализмлӧн неравномернӧй развитие йылысь закон, кодӧс восьтіс Ленин. Капиталистическӧй странаяс вообще развивайтчӧны оз ӧткодя—ӧтияс ӧдйӧджык, мӧдъяс надзӧнджык. Империализм дырйи экономическӧй да политическӧй развитиелӧн неравномерность, кыдзи петкӧдліс Ленин, лоӧ торъя ёсьӧн, скачкообразнӧйӧн да конфликтнӧйӧн да быть чужтӧ империалистическӧй войнаяс мир вылысь юклӧм вӧсна.

Сідзи, например, сійӧ помкаяс подулын, кодъяс чужтісны 1914—1918 воясса мировӧй империалистическӧй война, куйліс кык ыджыд империалистическӧй державалӧн—Англиялӧн да Германиялӧн не ӧткодя развивайтчӧм. Тӧдса, мый Германия XIX нэм помын нин панйис Англияӧс экономика боксянь да потребуйтіс аслыс места „шонді улын“ медводз Англия щӧт весьтӧ.

Первой империалистическӧй война природалӧн ленинскӧй анализ зэв ыджыд вынӧн да яркостьӧн эрдӧдӧ ӧнія, мӧд империалистическӧй войналысь сутьсӧ. Тайӧ—война мир вылысь юклӧм вӧсна, кодӧс вӧлі юклылӧма нин 1914—1918 воясса война результатын.

Империализм дырйи капиталистическӧй развитиелӧн неравномерность, коді чужтӧ мир вылысь юклӧм вӧсна войнаяс, лӧсьӧдӧ условиеяс капитализмлысь цеп сылӧн медся слаб звеноын орӧдӧм вылӧ, лӧсьӧдӧ позянлун ӧти, торйӧн босьтӧм, странаын пролетарскӧй революция победалы да социализм стрӧитӧм вылӧ.

Империалистическӧй капитализм йылысь даннӧйяс подув вылын, кодъясӧс изложитӧма „Империализм, кыдзи капитализмлӧн высшӧй стадия“ книгаын, Ленин воис выводӧ, мый Маркслӧн да Энгельслӧн важъя формула сы йылысь, мый социалистическӧй революция оз вермы победитны ӧти, торйӧн босьтӧм, странаын, мый сійӧ вермас победитны сӧмын ӧттшӧтш став либӧ унджык цивилизованнӧй странаын—оз нин соответствуйт выль историческӧй обстановкалы. Ленин сетіс выль теоретическӧй установка, код серти социализмлӧн ӧтикадся победа став странаясын лыддьысьӧ невозможнӧйӧн, а социализмлӧн победа ӧти, торйӧн босьтӧм, капиталистическӧй странаын признайтсьӧ **возможнӧйӧн.**

„Социалистическӧй революция йылысь ленинскӧй теориялӧн донъявны позьтӧм тӧдчанлуныс абу сӧмын сыын, мый сійӧ озырмӧдіс марксизмӧс выль теориясӧн да нуӧдіс сійӧс водзӧ. Сылӧн тӧдчанлуныс ещӧ сыын, мый сійӧ сетӧ торъя странаясса пролетарийяслы революционнӧй перспектива, разьӧ налысь водзмӧстчӧмсӧ асланыс, национальнӧй, буржуазия вылӧ натиск делӧын, велӧдӧ найӧс используйтны войналысь обстановкасӧ сэтшӧм натисксӧ котыртӧм вылӧ да вынмӧдӧ налысь эскӧмсӧ пролетарскӧй революция победаӧ“ („ВКП(б) история краткӧй курс“, коми изд. 176 стр.).

Россияын пролетарскӧй революциялӧн победа да СССР-ын социализм стрӧитӧм дзирдаланаа подтвердитісны правильностьсӧ ленинскӧй теориялысь, кодӧс водзӧ развитіс Сталин ёрт.

VI.

Ленин петкӧдліс, мый империализм—сісьмысь капитализм. Монополияяслысь господство установитӧм вӧчӧ найӧс медся этша заинтересованнӧйясӧн выль технической усовершенствованиеяс пыртӧмын, кодъяс требуйтӧны важ оборудованиеяс вежӧм да капитал содтӧд видзӧм. Империализм—капитализмлӧн сэтшӧм ступень, кор производственнӧй отношениеяс пырисны ёсь противоречиеӧ производительнӧй вынъяс развитиекӧд. Война бӧрса капитализм характеризуйтсьӧ сісьмӧмлӧн водзӧ быдмӧмӧн, техническӧй прогресс задержкаясӧн, промышленность развитие темпъяслӧн надзмӧмӧн, промышленность различнӧй отрасльяс развитие неравномерностьлӧн ёсьмӧмӧн, уджалысь йӧз массаяслӧн жизненнӧй уровень лэччӧмӧн, гнёт да эксплоатация ёнмӧмӧн.

Империализм, кыдзи петкӧдліс Ленин, являйтчӧ паразитической капитализмӧн. Империалистическӧй странаясын артмӧны группаяс рантьеяслӧн—капиталистъяслӧн, кодъяс олӧны акцияясысь, облигацияясысь, капитал петкӧдӧмысь получайтан доходъяс вылын. Буржуазиялӧн тайӧ группаяс производство дінӧ некутшӧм отношение оз имеитны.

Ленин эрдӧдіс оппортунизмлысь вужъяссӧ, петкӧдліс помкаяссӧ 1914—1918 воясса войнаын буржуазияла дорӧ социал-демократическӧй партияслӧн вуджӧмлысь.

Империалистическӧй странаяс босьтӧны зэв ыджыд сверхприбыльяс колонияяс да полуколонияяс пӧщадтӧг грабитӧмысь. Тайӧ сверхприбыльясысь буржуазия торйӧдӧ ӧти юкӧн, мый вылӧ сійӧ ньӧбӧ пролетариатлысь верхушкасӧ. Тадзи торъялӧ **„рабочӧй аристократия“**, коді олӧ став пролетариат масса серти привилегированнӧй положениеын, получайтӧ ыджыдджык зарплата. Рабочӧй аристократия—рабочӧй движениеын оппортунизмлӧн база. Оппортунизм природалӧн ленинскӧй анализ эрдӧдӧ вужъяссӧ социал-демократия вождьяслӧн став предательскӧй политикалысь.

Ленин петкӧдліс, мый империализм — капитализмлӧн высшӧй, медбӧръя стадия — империалистическӧй войнаяслӧн да пролетарскӧй революцияяслӧн эпоха. Империализм характеризуйтсьӧ рабочӧй классӧс да колонияясса уджалысь йӧзӧс эксплоатируйтӧм крайне ёнмӧмӧн, пролетариат да буржуазия костын, колонияяс да метрополияяс костын классовӧй тыш крайнея ёсьмӧмӧн.

* *

Сталин ёрт всестороннея развитіс империализм йылысь ленинскӧй теория, капитализмлӧн неравномернӧй развитие йылысь да ӧти странаын социализмлӧн победа позянлун йылысь закон. Капиталистическӧй системалӧн общӧй кризис йылысь сталинскӧй учение—империализм йылысь ленинскӧй теориялӧн веськыд продолжение да водзӧ развитӧм.

1917 вося октябрын пролетарскӧй революциялӧн Россияын победа, кыдзи петкӧдліс Сталин ёрт, крайнея ёсьтіс капиталистическӧй системалысь общӧй кризис. Капиталистическӧй государствояс системаысь вӧлі нетшыштӧма мулысь $^1/_6$ юкӧнсӧ. Кык системалӧн тыш — социалистическӧйлӧн, коді быдмӧ да бурнӧя развивайтчӧ, да капиталистическӧйлӧн, коді пыр лэчӧ увлань, пыдӧсӧ, эм основнӧй противоречие став войнабӧрса историяын.

Капитализмлӧн войнабӧрса став развитиеыс, да торйӧн мӧд империалистическӧй война, эм империализм йылысь ленинско-сталинскӧй теориялӧн зэв яркӧй подтверждение.

Империализм йылысь ленинско-сталинскӧй теория—международнӧй пролетариатлӧн вынйӧра оружие капитализм бырӧдӧм вӧсна, международнӧй пролетарскӧй революция вӧсна сылӧн тышын.

Проф. И. ДВОРКИН.

Комсомолка А. И. Караманец уджалӧ Папанинецъяс нима шахтаын („Сталинуголь“ трест, Донбасс) да совмещайтӧ куим профессия: сійӧ и вагонщица, и сцепщица, и конвеерса машинист. Норма тыртӧ 300 прочент вылӧ.

ПЕРВИЧНӦЙ ОРГАНИЗАЦИЯЫН 185 ШЛЕН

Константин Иванович Исаковӧс Гам вӧрпунктса рабочӧйяс тӧдӧны не сӧмын кыдзи медицинскӧй фельдшерӧс, но и кыдзи активнӧй общественникӧс.

Исаков ёрт бура обслуживайтӧ рабочӧйясӧс да на пӧвсын быдлун нуӧдӧ массово - разъяснительнӧй удж. Сійӧ веськӧдлӧ санитарнӧй кружокӧн. Кружокын таво гӧтӧвитіс 140 первой ступеня да 11 мӧд ступеня ГСО значкистӧс.

Неважӧн Исаков ёрт котыртіс РОКК первичнӧй организация. Ӧні организацияын лыддьысьӧ 185 шлен. Оз омӧля уджав и медицинскӧй сестра А. Г. Бугаева. Сійӧ бур удж сувтӧдіс призывникъяс пӧвсын. 20 призывникӧс гӧтӧвитіс ГСО значкистӧн.

Но дзик оз тадз уджавны Айкинаса медицинскӧй работникъяс. Найӧ общественнӧй уджысь сулалӧны бокын. Колӧ пасйыны, мый Айкинаса призывникъяс пӧвсын ни ӧти ГСО значкистӧс абу гӧтӧвитӧма. Оз мун массово-разъяснительнӧй удж и колхозникъяс пӧвсын.

А. ТИХОНОВА.

ПОМАЛӦМА ПУРЪЯСЬӦМ

ВИЗИНГА, 27. (Телефон пыр). Тыб ю сплавучастокын (Палазя вӧрпункт, Сыктыв вӧрпромхоз) помалӧма пуръясьӧм. Тайӧ уджъяс вылын В. Попов ёртлӧн 17 марта комсомольско-молодёжнӧй бригада лунся нормаяссӧ пыр тыртіс 120—130 прочент вылӧ да май 23 лун кежлӧ вӧлі пуръялӧма 3.500 кубометр вӧр.

Сідзжӧ тайӧ бригадаыс Тыб ю вомӧдз вайӧдіс мольбӧж да ӧні гӧтов сійӧс лэдзны Сыктыв ю вылӧ.

Н. СИТКАРЕВ.

РСФСР ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТЛЫСЬ КОЙМӦД СЕССИЯ ВОСЬТӦМ ИЫЛЫСЬ

РСФСР Верховнӧй Сӧветлысь Коймӧд Сессия лоӧ восьтӧма май 28 лунӧ 6 час рытын, РСФСР Верховнӧй Сӧветлӧн заседаниеяс залын, Кремлын. (ТАСС).

Школаясын проверочнӧй испытаниеяс

ДАС НЁЛЬӦД ШКОЛАЫН

6„б“ классын испытаниеяс мунісны роч кыв да литература кузя.

Распутина Лина ӧтвечайтіс первой мортӧн. Сійӧ куимнан вопрос вылас ӧтветитіс бура. Грамматикаысь висьталіс наречиеяслӧн гижсянног йылысь, разберитіс предложение сылӧн шленъяс серти. Ни ӧти ӧшибка эз вӧч. Бура висьталіс и М. Горькийлӧн челядь дырся олӧм йылысь. Получитіс „хорошо“. Бура ӧтвечайтісны сідзжӧ Сычев Александр, Шуктомова, Лыткин Анатолий, Цивилев Геннадий.

Катя Савина вопросъяс вылӧ ӧтвечайтӧ обстоятельнӧя, бура. Савина да Сухогузов получитісны „отлично“. Первойя сменаын ни ӧти велӧдчысь испытаниеяс „плохо“ вылӧ эз сдайт.

6„а“ классын роч кыв устнӧ сдайтісны „отлично“ вылӧ 18 морт, 11-ӧн „хорошо“ вылӧ, 14-ӧн „посредственно“ вылӧ. Лоис ӧтилӧн „плохо“.

Омӧльӧсьджык результатъяс диктант гижӧм кузя. 5 морт диктант гижисны „плохо“ да „очень плохо“ вылӧ. И устнӧ, и письменнӧ роч кыв „плохо“ вылӧ сдайтіс Сырцев Сергей. Сійӧ велӧдчан во чӧж эз занимайтчы. Урокъяс дырйи сійӧс тшӧкыда позьӧ вӧлі аддзыны ывлавылысь либӧ школа коридоръясысь прӧстӧ шатайтчӧмӧн. И со результат татшӧм велӧдчӧмлӧн.

— Мыйла бара татшӧмъяссӧ кытчӧкӧ ӧтилаӧ оз чукӧртны да воспитывайтны а. Ми эськӧ мынтім...— тадзи рассуждайтӧны Сыктывкарса 14-ӧд номера школа велӧдчысь испытаниеяс сдавайтӧны сӧмын „отлично“ вылӧ. Сэтшӧмъясыс Ли Володя, Фальшина Длора, Касперкевич Женя (5„б“), Клеопатрова, Старкова, Миськова (6„а“), Н. Микушев (7„б“) да мукӧдъяс.

Р.

ПЫРИС КОМСОМОЛ РАДЪЯСӦ

Петр начальнӧй школа помаліс похвальнӧй грамотаӧн. Кутшӧм сійӧ вӧлі ыджыд радлун. Сэтысянь колис кык во. Ӧні Петр велӧдчӧ 6-ӧд классын. Сдавайтӧ проверочнӧй испытаниеяс.

Кыдзи и быд водзынмунысь том мортлӧн, сылӧн вӧлі мечта—пырны комсомолӧ. Комсомоллысь ним сійӧ заслужитіс отличнӧя велӧдчӧмӧн, примернӧй поведениеӧн. Сылӧн мечта збыльмис: Петр Куликовӧс примитӧма комсомолӧ.

С. Е. КУЛИКОВ.
Вотча НСШ. Сыктыв район.

КОМСОМОЛЕЦЪЯС КОЛХОЗНӦЙ МУЯС ВЫЛЫН

КОСЛАН, 27. (Телефон пыр). Удора районын кӧдза уджъяс вылын уджалӧны 150 комсомолец. Найӧ являйтчӧны колхознӧй муяс вылын социалистическӧй ордйысьӧм да стахановскӧй метода удж котыртысьясӧн. Комсомолка Анастасия Ольшанова („Смелая“ колхоз, Кослан) быд лун гӧрӧ гектарӧн. Гӧрӧм кузя лунся нормаяссӧ тыртӧ 250-300 прӧчент вылӧ.

Кӧдза кампание помалӧма Сталин нима колхозын (Ертома). Тані комсомольскӧй организация конкретнӧя, практическӧя веськӧдліс кӧдза уджъясӧн. Производство вылын уджалысь комсомолецъяс производительность кыпӧдӧмын петкӧдлісны пример мукӧд уджалысьяслы. Найӧ лунся нормаяс пыр тыртісны 150-200 прӧчент вылӧ.

Сідзжӧ комсомольскӧй организация бурмӧдіс и агитационно-массовӧй удж. Агитаторӧн уджалысь комсомолецъяс Пантелеева, К. Парнев да мукӧд ёртъяс регулярнӧя ветлісны муяс вылӧ да сэні колхозникъясӧс тӧдмӧдісны международнӧй положениеӧн, мукӧд вопросъясӧн. Тайӧ сетіс бур результатъяс— колхозникъяслӧн удж производительностьыс тӧдчымӧн кыптіс.

Успешнӧя кӧдза кампание нуӧдӧ и Молотов нима колхоз (Черныб). Тані колхозса ӧти бригадирӧн уджалӧ комсомолец Лобанов ёрт. Сійӧ кольӧм во муяс вылысь шӧркодь урожай шедӧдіс 96 пудйӧн гектар вылысь. Таво бригадаӧн тышкасьӧ муяс вылын 100 да унджык пудйӧн шӧркодь урожай босьтӧм вӧсна. Колхозын помалӧма нин зерновӧй культураяс кӧдзӧм. Кӧдза лоӥ нуӧдӧма агротехническӧй правилӧяс бура соблюдайтӧмӧн.

Сідзжӧ зерновӧй культураяс кӧдзӧм помалӧма нин Артемьев нима колхозын (Муфтюга). Кӧдза кампание успешнӧя нуӧдӧмын торъя бура уджаліс комсомолец Ивкин ёртлӧн бригада. Сійӧ кольӧм во аслас му участок вылысь шӧркодь урожай босьтіс 105 пудйӧн гектар вылысь. Таво сетіс кӧсйысьӧм— босьтны 120 пудйӧн гектар вылысь.

Е. ЕВСЕЕВ,
Удора ВЛКСМ райкомса секретарь.

Белорусскӧй ССР-са рытыввыв областьясын мунісны художественнӧй самодеятельностьлӧн районнӧй да областнӧй олимпиадаяс.

СНИМОК ВЫЛЫН: Гродно карса олимпиада вылын медся ичӧт участница, рабочӧй-электромонтерлӧн ныв Лена Шох олимпиада вывса участникъяскӧд.

Фото. Д. Черновлӧн. Фото-клише ТАСС.

Сӧветскӧй Союзса Герӧй И. М. УЛЬЯНОВ.

Лунся нормаяс тыртӧны 150-200 прӧчент вылӧ

КНЯЖПОГОСТ, 27. (Телефон пыр). Войдӧр „Заря“ колхозса комсомольскӧй организацияын вӧлі сӧмын куим комсомолец. Комсомолецъяс кутісны уджавны несоюзнӧй томйӧз пӧвсын. Нуӧдалісны накӧд уна беседаяс уставӧн да программаӧн тӧдмӧдӧм кузя. Пыр корлывлісны комсомольскӧй собранияс вылӧ.

Ӧні ВЛКСМ радъясӧ лоӥ примитӧма квайт мортӧс да нӧшта на эмӧсь пырны лӧсьӧдчысьяс, а сідзжӧ комсомольскӧй собрание вылын видлавтӧм шыӧдчӧмъяс.

Комсомольскӧй организация активнӧя участвуйтӧ колхозын кӧдза нуӧдӧмын. Быд бригадаын уджалӧны комсомолецъяс, кодъяс сэні являйтчӧны социалистическӧй ордйысьӧм котыртысьясӧн. Петкӧдлӧны пример уджын. Комсомолка Люосева ёрт гӧрӧм кузя лунся нормаяссӧ пыр тыртӧ 150-200 да унджык прӧчент вылӧ.

Бригада, кӧні уджалӧ Люосева ёрт, помаліс нин зерновӧй культураяс кӧдзӧм.

И. КАЛИМОВ,
ВЛКСМ Железнодорожнӧй райкомса секретарь.

КОМСОМОЛЬСКӦЙ ОВМӦСЫН ПОРЯДОК АБУ

Емдін районса Максим Горький нима колхозын (От сикт) комсомольскӧй организацияса секретарь Нефедов ёрт комсомольскӧй делӧяссӧ хранитӧ колхознӧй архивкӧд ӧтлаын. А ВЛКСМ райкомсянь волӧм отношениеяс да постановлениеяс вурлӧма ӧтлаӧ колхознӧй делӧяскӧд. Учет книгаын уна графа заполнитӧма дзик неправильнӧ. „Социальное происхождение“ графаӧ Иван Туркинлы, Анна Федюневалы да мукӧдъяслы гижӧма—„колхозник“. „Сокращайтӧма кывъяс, кыдз „работает на колхозном производстве“ местаӧ гижӧма „Раб. на. кол. пр“.

Комсомолецъяслысь шленскӧй взносъяс секретарь босьтӧ оз регулярнӧ быд тӧлысь, а кор сюрӧ. Ӧні и асьныс комсомолецъяс велалӧмаӧсь секретарлӧн тайӧ „привычкаяс“,— членскӧй взносъяс мынтӧны сӧмын кык либӧ куим тӧлысь кольӧм бӧрын. Валентин Давыдов важӧн нин мунліс организацияысь, а первичнӧй организацияын учетысь абу на снимитчылӧма. Тайӧ оз беспокоит Нефедов ёртӧс.

Татшӧм фактъяскӧд миритчӧмӧн олӧ ВЛКСМ Емдінса райком. Кор ВЛКСМ райкомӧ учетысь снимитчӧм вылӧ воис Давыдов ёрт, то сылысь учет отделӧн юралысь Трошева ни секретарь Суровцев ёрт эз требуйтны открепительнӧй талӧн, сытӧг снимитісны учет вылысь. Татшӧм фактыс уна.

Ставыс тайӧ вайӧдӧ комсомолецъяслысь дисциплинасӧ слабмӧдӧмӧ. Ачыс жӧ Нефедов ёрт висьталӧ, мый сылӧн комсомолецъясыс оз пӧртны олӧмӧ комсомольскӧй собранияслысь шуӧмъяс. Торъя йӧз пыр нарушайтӧны комсомольскӧй дисциплина, оз волывлыны собранияс вылӧ.

Омӧль положениеын комсомольскӧй овмӧсыс „Мопровец“, „Выль ногӧн“ (Емдін сикт) колхозъясса комсомольскӧй организацияясын, хранитсьӧны ӧтлаын колхознӧй архивкӧд. „Выль ногӧн“ колхозса комсомольскӧй организацияысь секретарь Вячеслав Окулов ёрт лыддьӧ не быть коланаӧн лӧсьӧдны делӧяс да вайӧдны пӧрадокӧ комсомольскӧй овмӧс.

Татшӧм организацияясыс абу этша.

Абу на вайӧдӧма пӧрадокӧ и ВЛКСМ райком ассыс комсомольскӧй овмӧссӧ. Учет отделӧн юралысь Трошева ёрт учет нуӧдӧм кузя книгаяс, журналъяс, открепительнӧй, прикрепительнӧй талонъяс, учет пуктӧм кузя обкомолсянь воӧм отношениеяс, первичнӧй организацияясысь воӧм материал, ӧткымын учетнӧй карточкаяс, анкетаяс „хранитӧ“ аслас пызан вылын да этажерка вылын, кытысь любӧй делӧ вермӧ судзӧдны да нуны сы дорӧ быд пыралысь морт. Унаысь овлӧ сідз, мый Трошева ёрт ставсӧ кыдз сюрӧ шыблалӧ пызан вылас.

Учет пуктӧмын да комсомольскӧй овмӧсын омӧль пӧрадок йылысь висьталӧ и сійӧ, мый 1940 во чӧжӧн ВЛКСМ радъясӧ примитӧмъяслӧн ни ӧтилӧн анкета абу заполнитӧма правилӧя.

Выльпырысь М. И. Мартынов ёртлӧн абу заполнитлӧма „Род занятий“ графа. Алексей Одинцовлӧн шыӧдчӧмсӧ гижӧма анкета мышкас. Николай Тырин „Социальное происхождение“ графаӧ гижӧма “Бедняк, колхозник“. Валентина Фотиеваӧс райпотребсоюзса комсомольскӧй организация ВЛКСМ радъясӧ примитӧма тавося февраль 17 лунӧ. Анкетаын „ВЛКСМ райком бюролӧн ВЛКСМ радъясӧ примитӧм йылысь шуӧм“ графаӧ Суровцев ёрт гижӧ январь 30 лун. Сідзжӧ гижӧма и учетнӧй карточкаын. Унджык анкетаын абу заполняйтӧма уна графаяс, кыдз уставӧн да программаӧн тӧдмасьӧм йылысь, общественнӧй удж нуӧдӧм йылысь да с. в.

Оз, кӧть мый эн шу, радейтны Емдін районса комсомольскӧй веськӧдлысьяс тӧждысьны комсомольскӧй овмӧсын большевистскӧй пӧрадок лӧсьӧдӧм вӧсна.

Дыр-ӧ нӧ тайӧ безобразиеыс кутас кыссьыны?

С. ТЕРЮКОВ.

РЫТЫВВЫВ ЕВРОПАЫН ВОЙНА

Май 26 лунся военнӧй действиеяслӧн дневник

Бельгияын да войвыв Францияын фронтлӧн став участокъяс вылын май 25 лунӧ вӧлі ыджыд активность союзникъяслӧн, кодъяс зілисны быръдны Сомма ю долинаын немецкӧй прорыв да не лэдзны дзикӧдз кытшавны ассьыныс войвыв группа.

Главнӧй бойяс мунісны войвыв французскӧй провинцияясын, Фландрияын да Артуын. Аррас да Амьен костса секторын медся упорнӧй бойяс мунісны Сент-Омер кар гӧгӧрын. Тайӧ районын германскӧй войскалы удайтчис займитны выгоднӧй позицияяс Вими возвышенностьяс вылын, кодъяс господствуйтӧны гӧгӧрса местность вылын. Но, союзникъяслӧн утверждение серти, Французъяслы удайтчис сувтӧдны тайӧ районын германскӧй войскалысь водзӧ наступайтӧм.

Бельгияын германскӧй войска май 25 лунӧ водзӧ форсируйтісны Лис ю да сійӧ цельӧн неӧтчыд атакуйтісны Куртрэысь рытыввыв районын союзникъяслысь позицияяс.

Германскӧй войска сідзжӧ водзӧ развивайтісны успех Па-де-Кале да Ла-Манш берегдорса районъясын. Тайӧ действиеясыс имеитӧны ыджыд тӧдчанлун, сійӧн мый сувтӧдӧны Англиялысь улыс да асывлунвыв берегъяссӧ германскӧй войскаӧн пыран непосредственнӧй угроза улӧ. Сыысь кындзи союзникъяс войскалысь войвыв группа кытшалӧм оз вермы лыддьысьны полнӧйӧн сэтчӧдз, кытчӧдз лоӧ позянлун союзникъяслы ыстыны подкрепленияс морскӧй туйӧн Ла-Манш да Па-де-Кале портъяс пыр.

Непосредственно побережье вылын действуйтӧмӧн, германскӧй войска, Булонь займитӧмӧн, веськӧдӧны ударъяс Кале портлы паныд. Английскӧй газетъяслӧн юӧртӧмъяс серти, тайӧ портсӧ займитӧма нин германскӧй войскаӧн, но бойяс тайӧ районын да Калеын мунӧны водзӧ. Матыса английскӧй кар Дувр находитчӧ Калесянь 40 километр сайын.

Германскӧй прорыв районсянь лунвылын союзникъяслӧн войска укрепляйтӧны оборонительнӧй позицияяс Сомма ю, Сомма канал, Уаза ю, Эн-Уаза канал, Эн ю пӧлӧн да водзӧ Моннега районӧдз. Амьен районын союзникъяслӧн атакаяс эз помасьны успехӧн.

Па-де-Кале районын германскӧй самолётъяс лыйлісны союзникъяслысь транспортнӧй да торговӧй судноясӧ налӧн войвыв группалы подкреплениеяс да боеприпасъяс вайӧм дзугӧм цельӧн. Сідзжӧ бомбардируйтісны портовӧй сооружениеяс Фландрияын, Зеебрюггеын, Остендеын да Дюнкеркын. Германскӧй самолётъяс уськӧдчылісны Англиялӧн асыввыв да асыв-лунвыв каръяс вылӧ.

Союзникъяслӧн авиация бомбардируйтіс Арденн районын да Маас ю секторын германскӧй войскалысь коммуникацияяс. Английскӧй самолётъяс лыйлісны германскӧй войскалысь транспортнӧй колоннаяс, немецъясӧн займитӧм районъясын көрттуй посъяс.

Нарвик районын действуйтысь германскӧй войска получитісны выль подкреплениеяс самолётъяс вылын.

Германскӧй армияса верховнӧй командованиелӧн сводка

БЕРЛИН, 26. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро передайтӧ германскӧй вооруженнӧй вынъясӧн главнокомандующӧйлӧн ставкалысь татшӧм сводка: „Фландрияын да Артуаын водзӧ мунісны атакаяс кытшалӧм неприятельскӧй армияяслы паныд, сэки неприятельскӧй войска гӧгӧр кытш пыр топалӧ. Противник разнӧй пунктъясын упорнӧя-водзсасьӧ на. Противниклысь водзсасьӧм ӧдйӧ веньӧм могысь германскӧй авиация уна пунктъясын поддерживайтіс сухопутнӧй вынъяслысь действиеяс.

Бельгийско-французскӧй побережье вылын германскӧй авиация выльысь бомбардируйтіс портовӧй сооружениеяс Эзбрюггеын, Остендын да Дюнкеркын. Остендын бомбаяс веськалӧм вӧсна ӧзйисны пороховӧй да портовӧй складъяс. Май 25 лунлы паныда войӧ германскӧй военно-воздушнӧй вынъяс успешнӧя бомбардируйтісны вель уна аэродромъяс асыввыв да асывлунвыв Англияын. Кале районын побережье дорын вӧлі повредитӧма кык торговӧй судно 5 сюрс тонна водоизмещениеӧн быдӧн, кык ичӧтджык судно да ӧти военнӧй корабль.

Лунвыв фронт вылын некутшӧм особеннӧй событиеяс эз вӧвны. Германскӧй армия водзӧ нуӧдіс ассьыс операцияяс көртуйяслы, артиллерийскӧй позицияяслы да противниклӧн войска концентрируйтан пунктъяслы паныд, медсясӧ вӧръясын.

Май 25 лунӧ противник воштіс 59 самолёт, на лыдысь 19-сӧ уськӧдӧма воздушнӧй бойясын, 17-сӧ зенитнӧй артиллерияӧн, мукӧдсӧ вӧлі быръдӧма му вылын. 11 германскӧй самолёт эз воны бӧр асланыс базаяс вылӧ.

Нарвик районын сьӧкыда повредитчисны противниклӧн кык военнӧй корабль. Тайӧ корабльясыс вӧлі ӧзйӧмаӧсь. Тӧрыт Нарвик районын вӧлі шыбытӧма парашютъясӧн горно-стрелковӧй войскалы выль пополнениеяс“.

ГЕРМАНСКӦЙ ВОЙСКА ЗАЙМИТІСНЫ КАЛЕ

БЕРЛИН, 26. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро передайтӧ германскӧй армияса верховнӧй командованиелысь татшӧм сводка:

„Гравелинӧдз мунысь миян войска талун займитісны чорыд бой бӧрын Кале“.

ИТАЛИЯЫН АНТИАНГЛИЙСКӦЙ ДА АНТИФРАНЦУЗСКӦЙ ДЕМОНСТРАЦИЯЯС

НЬЮ-ЙОРК, 25. (ТАСС). Юнайтед пресс агентство юӧртӧ, мый став Италия пасьта разӧдсьӧны антианглийскӧй да антифранцузскӧй листовкаяс. Римын мунӧны Англиялы да Франциялы паныд демонстрацияяс. „Лавро фашиста“ газет ёся критикуйтӧ Версальскӧй договор, Средиземнӧй мореын итальянскӧй требованиеяс выполнитны вылысь настаивайтӧмӧн. „Корвере Падано“ газет заявляйтӧ, мый „воас кад, кор Италия пырас войнаӧ Германияла дорӧ“.

ЧЕРЧИЛЛЬЛӦН ШЫӦДЧӦМ

ЛОНДОН, 26. (ТАСС). Тӧрыт вӧлі профсоюзъяс исполкомъясса шленъяслӧн совещание, кодӧс вӧлі чукӧртӧма тредъюнионъяслӧн генеральнӧй сӧветлӧн инициатива серти. Кыдзи передайтӧ Рейтер агентство, английскӧй премьер-министр Черчилль шыӧдчис совещание дінӧ татшӧм заявлениеӧн: „Страналӧн нуждаяс являйтчӧны настоятельнӧйӧн, неизбежнӧйӧн да зэв гырысьӧн. Ми мынтам вывті уна, огӧ кӧ вермӧй удовлетворитны найӧс. Быд часӧн положение лоӧ пыр серьёзнӧйджыкӧн, и ми ставӧн долженӧсь пуктыны усилиеяслысь максимум страна дорйӧм да победитӧм вылӧ“.

АНГЛИЙСКӦЙ АРМИЯӦ ПРИЗОВИТӦМЪЯСЛӦН ЛЫД

ЛОНДОН, 26. (ТАСС). Кыдзи передайтӧ Рейтер агентство, 1912 воын чужысь йӧзӧс военнӧй служба вылӧ призовитӧм бӧрын, Англияын военнӧй служба вылӧ призовитӧмъяслӧн общӧй лыдыс лоис 2 миллион сайӧ морт.

ИТАЛИЯ ДА ЯПОНИЯ КОСТЫН ТОРГОВӦЙ СЁРНИТЧӦМЪЯС

РИМ, 26. (ТАСС). Май 20 лунӧ Италияӧ воис японскӧй миссия, официальнӧй цельыс кодлӧн: „японо-итальянскӧй йитӧдъяс да торговля паськӧдӧм“. Заводитчисны сёрнитчӧмъяс выль торговӧй соглашение заключитӧм могысь. „Джорнале д-Италия“ пасйӧ, мый ӧнiӧдз тайӧ странаяс костын торговля вӧлі ичӧтӧн, кольӧм вося первой 7 тӧлысь чӧжӧн составитіс сӧмын 6 миллион лир гӧгӧр.

Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка

МОЛОДНЯК ВЫЛЫН ЮНӦЙ ШЕФЪЯС

5 во шефствуйтӧны колхознӧй куканьяс вылын Калининскӧй областьса Кесовогорскӧй школаысь пионеръяс. Бӧръя куим воӧн челядь быдтісны 203 кукань.

Первойысь Кесовогорскӧй пионеръяс локтісны „Заветы Ильича“ колхозӧ 1934 воын. Найӧ вӧліны витӧнӧсь. Недоверчивӧя нюмъялӧмӧн встретитісны найӧс колхозникъяс, медсясӧ сэки, кор челядь заявитісны, мый найӧ көсйӧны шефствуйтны куканьяс вылын.

Но, шефствоын инициатор, Витя Войдальский, настоитіс аслас мӧвп вылын. Челядьӧс лэдзисны уджавны телятникӧ. Колис недыр кад и телятникын лоис образцовӧй порядок. Витялӧн бригада лӧсьӧдіс куканьясӧс рацион серти вердӧм, добитчис телятникын сӧстӧмлун, сійӧс шонтӧм. Куканьяслӧн висьӧмъяс бырисны, найӧ быдмисны здоровӧйӧн да упитаннӧйӧн. Бырис колхозникъяслӧн школьникъяс дінӧ недоверие. Кесовогорскӧй школьникъяс йылысь слава паськаліс Сӧветскӧй Союз пасьта. 1935 воын тайӧ удж кузя инициаторӧс Витя Войдальскийӧс правительство наградитіс „Знак почета“ орденӧн.

„Заветы Ильича“ колхозлӧн молочно-товарнӧй ферма имеитӧ 100 юр крупнӧй рогатӧй скӧт. Ыджыд скӧтнӧй двор, силоснӧй башняяс да телятникъяс—МТФ-лӧн став постройкаяс солиднӧйӧсь да добротнӧйӧсь. Шоныд, сӧстӧм да югыд телятникын, выль торъя стойлаясын—юнӧй шефъяслӧн питомецъяс. Пыранінын столб вылын ӧшалӧ график. Сы вылын гижӧма: „Молодняк вылын шефскӧй бригада дежурстволӧн список“. 2 бригада, 7 мортӧн быдӧны.

Аккуратнӧя гижӧма дежурнӧйяслысь ов да ним, дежурстволысь дата. 1-ой бригадалысь график кырымалӧма бригадир—Нина Колобаевaӧн, 2-ӧд бригада имеитӧ бригадирӧн Степа Чупринӧс. Шефъяс кружокса старостаӧн 1939 воын бӧрйӧма Ася Ивашкинаӧс—медся „старшӧй“ шефӧс. Бригадаса быд шлен имеитӧ прикрепитӧм подшефнӧй куканьӧс.

Подшефнӧйяс бура тӧдӧны ассьыныс шефъясӧс да веселӧй, оживленнӧй да дружнӧй баксӧмӧн встречайтӧны челядьӧс. Шефъяс быд лун чуститӧны куканьясӧс щӧткаӧн, петкӧдлӧны найӧс прогулка вылӧ. Прогулка бӧрын куканьяс бӧр пырӧны стойлаясӧ, кодъясӧс сійӧ кад кежлӧ сӧстӧма весалӧма, да вольсалӧма свежӧй идзасӧн. Шефъяс тщательнӧя следитӧны куканьяслӧн рацион бӧрся, найӧс юкталӧм бӧрся. Медым куканьяс бура быдмисны, эз висьны рахитӧн да имеитісны крепыд лыяс, йӧв пытшкӧ, кодӧн найӧс юкталӧны, содтысьӧ мел либӧ лы пызь. Вердӧм—часъяс серти. Телятникын температура Цельсия кузя 10—12 градусысь не улынджык. Медым тӧдны, кыдзи быдмӧны куканьяс шефъяс веситӧны найӧс тӧлысьын кыкысь. Куканьяс быдмӧны ёнӧн да здоровӧйӧн.

Некымынысь челядь казявлісны стойлаясын идзас тырмытӧм да улын температура. Куканьяс вӧлі кынмӧны, торйӧн тшӧкыда сійӧ вӧвлывлі арын. Челядь висьтавлісны сы йылысь колхозса председательлы, и регыд мысть телятник вӧлі утеплитӧма.

Ӧтчыд Люба Расторгуева да Степа Чуприн аддзисны асланыс подшефнӧйяслысь лишайяс. Челядь кыпӧдісны тревога. Висьысь куканьясӧс торйӧдісны здоровӧйясысь. Вӧлі корӧма ветврачӧс, коді сетіс мазь. Некымын кад мысти мавтӧм бӧрын лишайяс бырисны.

Челядь эз шоча участвуйтлыны колхозса производственнӧй совещаниеяс вылын да не ӧтчыд пыртлісны ассьыныс поправкаяс, кодъясӧс вӧлі подуралӧма наблюдениеяс вылын

Тшӧкыда челядькӧд уджавлӧ школа кузя налӧн руководитель Николай Герасимович Педосинов. Сійӧ веськӧдлӧ кружок уджӧн. Районнӧй земельнӧй отделса зоотехник Карасев ёрт сідзжӧ отсалӧ челядьлы, висьтавлӧ налы сельскохозяйственнӧй животнӧйяс тӧдчанлун йылысь, куканьяслӧн телӧ строение йылысь да юнӧй шефъяскӧд нуӧдлӧ занятиеяс телятникын. Всесоюзнӧй сельскохозяйственнӧй выставка вылын Юннатъяслӧн павильонын посетительяс тӧдмасясны юнӧй шефъяслӧн уджӧн да найӧ пример серти велӧдчасны активнӧя отсавны колхозъясын животноводство развивайтӧмлы.

В. КРЫЛОВ.

УССР ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТЛӦН НЁЛЬӦД СЕССИЯ

КИЕВ, 26. (ТАСС). Тӧрыт воссис УССР Верховнӧй Сӧветлӧн нёльӧд Сессия. Сессиялӧн сёрнитанторъяс: 1. Украинскӧй ССР-лысь 1940 во вылӧ государственнӧй бюджет утвердитӧм да 1938 да 1939 воясся бюджетъяс олӧмӧ пӧртӧм йылысь отчетъяс утвердитӧм. 2. УССР Верховнӧй Сӧвет Президиумлысь сессияяс костын примитӧм указъяс утвердитӧм.

Первой вопрос кузя докладӧн выступитіс УССР Финансъяс кузя Народнӧй Комиссар депутат Н. А. Курач.

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 5—01.

Уполн. Главлита № 1934. Типография НИИП Коми АССР г. Сыктывкар.